

Sygnatura akt II Ca 1979/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 sierpnia 2023 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Małgorzata Radomska-Stęplewska

po rozpoznaniu w dniu 25 sierpnia 2023 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w P.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w P.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu

z dnia 30 września 2022 roku

sygn. akt IX C 2242/20

oddala apelację;

zasądza od powódki na rzecz pozwanej z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym kwotę 1.800 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia rozstrzygającego o kosztach postępowania apelacyjnego do dnia zapłaty.

Małgorzata Radomska-Stęplewska

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 30 września 2022 r. Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu w sprawie z powództwa (...) S.A. z siedzibą w P. przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w P. o zapłatę oddalił powództwo (punkt 1), a kosztami procesu obciążył w całości powódkę i wobec powyższego zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 3.617 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty (punkt 2).

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodził się w całości powód, wnosząc apelację, zarzucając zaskarżonemu rozstrzygnięciu:

- naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 679, dalej: UGK) - poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że przedmiotowy przepis ma zastosowanie w niniejszym postępowaniu oraz uznanie, że całkowicie wyklucza on możliwość ustalania i pobierania opłat za świadczenie usług w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych, jeżeli w przedmiotowym zakresie nie podjęto uchwały w trybie art. 4 ust. 1 pkt 2 UGK;

- naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 7 ustawy o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1372) poprzez jego niewłaściwą wykładnię i uznanie przez sąd I instancji, że zadania własne gminy muszą być wykonywane przez gminę na rzecz mieszkańców bezpłatnie, jeżeli opłata za daną usługę nie została ustanowiona w trybie art. 4 ust. 1 pkt 2 UGK, podczas gdy z w/w przepisu nie wynika ani obowiązek bezpłatnego świadczenia usług należących do zadań własnych gminy, ani obowiązek ustalania wynagrodzenia za świadczenie usług należących do zadań własnych gminy w trybie art. 4 ust. 1 pkt 2 UGK;

- naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 353¹ k.c. w zw. z art. 750 k.c. i art. 735 §1 i §2 k.c. - poprzez ich niezastosowanie i uznanie, że powód był zobowiązany do świadczenia na rzecz pozwanej usług w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych bezpłatnie, mimo tego iż podczas zawierania umowy (której do dnia dzisiejszego żadna ze stron nie wypowiedziała) ustalono, że świadczenie usług w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych będzie się odbywało odpłatnie;

- naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 405 k.c. - poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że pozwana nie była bezpodstawnie wzbogacona, mimo iż uzyskała korzyść majątkową kosztem powoda.

Mając powyższe na uwadze strona apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 16.072,20 zł wraz z należnymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie od:

- kwoty 3.214,44 zł od dnia 15.09.2019 r. do dnia zapłaty,

- kwoty 3.214,44 zł od dnia 16.10.2019 r. do dnia zapłaty;

- kwoty 3.214,44 zł od dnia 16.11.2019 r. do dnia zapłaty;

- kwoty 3.214,44 zł od dnia 18.12.2019 r. do dnia zapłaty;

- kwoty 3.214,44 zł od dnia 16.01.2020 r. do dnia zapłaty;

oraz kosztów procesu wg norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Ewentualnie powód wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, a w każdym zaś przypadku o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania w drugiej instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego (wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się do dnia zapłaty).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w pełni podziela i uznaje za własne ustalenia faktyczne oraz rozważania prawne poczynione przez Sąd I instancji, czyniąc je integralną częścią niniejszego uzasadnienia.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji prawidłowo zastosował przepis art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej (u.g.k.), uznając, że w okresie objętym pozwem opłaty za odprowadzanie wód opadowych i roztopowych mogą być wprowadzone wyłącznie na jego podstawie. Podkreślić należy, że odprowadzanie wód opadowych i roztopowych stanowi szczególnego rodzaju usługę, a mianowicie usługę komunalną o charakterze użyteczności publicznej, do której od 1 stycznia 2018 r. (w związku z nowelizacją przepisów ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków) mają zastosowanie przepisy art. 4 u.g.k. W związku z tym od tego czasu,

a więc również w okresie objętym pozwem, w celu wprowadzenia opłat za usługę odprowadzanie wód opadowych i roztopowych konieczne było podjęcie stosownej uchwały na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2 u.g.k., co nastąpiło uchwałą Rady Miasta P. z dnia 22 maja 2018 r., zmienioną uchwałą z 13 października 2020 r. i wydanym na ich podstawie zarządzeniem Prezydenta Miasta P. z 19 listopada 2020 r., zmienionym w dniu 1 grudnia 2020 r. Dodać należy, że (...) S A jako spółka komunalna powołana w celu wykonywania gospodarki komunalnej przez jednostkę samorządu terytorialnego, świadczy usługi o charakterze użyteczności publicznej, wykonując zadania własne Miasta P.. Oznacza to, że do odprowadzania wód opadowych i roztopowych na terenie Miasta P. przez powoda stosuje się zasady odnoszące się do świadczenia usług komunalnych, o których mowa w u.g.k., w tym dotyczące ustalania wynagrodzenia z tego tytułu.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 353¹ k.c. w zw. z art. 750 k.c. i art. 735 §1 i §2 k.c. wskazać należy, że na aprobatę zasługiwało stanowisko Sądu Rejonowego, że umowa zawarta przez strony w dniu 1 stycznia 2013 roku na podstawie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, nie mogła stanowić podstawy do obciążenia pozwanej sporną w niniejszej sprawie opłatą. Sąd Rejonowy prawidłowo wskazał, że łącząca strony umowa z 1 stycznia 2013 roku (nr (...)) o odprowadzaniu ścieków opadowych i roztopowych do kanalizacji ogólnospławnej, zawarta na czas nieokreślony jest umową nazwaną, szczegółowo uregulowaną w art. 6 ustawy z 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, co oznacza, że do tej umowy nie mają odpowiedniego zastosowania przepisy o umowie zlecenia na mocy odesłania zawartego w art. 750 k.c. Odpowiednie stosowanie przepisów o zleceniu do umów o świadczenie usług nie wchodzi bowiem w rachubę wtedy, gdy istotne elementy tej umowy zostały uregulowane odrębnymi przepisami.

Jednocześnie brak jest jakichkolwiek wątpliwości co do tego, że umowa zawarta przez strony w styczniu 2013 roku nie jest nieważna, ani nie uległa rozwiązaniu w żaden sposób, ale do czasu zawarcia aneksu nie mogła być wykonywana, przy czym zawarcie aneksu do niej nie było możliwe z uwagi na brak taryf przyjętych we właściwy sposób, w oparciu o które można by ją aneksować.

Niewątpliwie za ustalenie taryf według obowiązujących reguł prawnych odpowiada gmina, co wynika z treści art. 4 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2 ustawy z 20 grudnia 1996 roku o gospodarce komunalnej i za takie ustalenie taryfy należy uznać zarządzenie Prezydenta Miasta P. z 19 listopada 2020 r., zmienione w dniu 1 grudnia 2020 r., które określało stawki za usługę odprowadzenia wód opadowych i roztopowych od dnia 1 stycznia 2021 r. W okresie objętym powództwem, tj. sierpień-grudzień 2019 r. brak było uchwały i zarządzenia wykonawczego ustalającego ww. stawki, a tym samym powódka nie miała podstaw do obciążenia pozwanej opłatą za te usługi.

Sąd Okręgowy za niezasadny uznał też zarzut naruszenia art. 405 k.c. Sąd Rejonowy prawidłowo uznał, że nie doszło do bezpodstawnego wzbogacenia pozwanej. Jeśli bowiem usługa odprowadzania wód opadowych i roztopowych w okresie objętym pozwem była nieodpłatna na terenie Miasta P. (na skutek zaniechania gminy i niepodjęcia stosownej uchwały), to nie można uznać, że pozwana osiągnęła korzyść majątkową kosztem powódki.

Powyższe skutkowało oddaleniem apelacji na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono zgodnie z jego wynikiem na podstawie art. 98 §1 k.p.c. i art. 98 §1 (1) k.p.c., zasądzając od powódki na rzecz pozwanej kwotę 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego pozwanej w postępowaniu przed Sądem II instancji, ustalonych w oparciu o przepis § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Małgorzata Radomska - Stęplewska